

Henrik Sienkiewicz.

K petindvajsetletnici njegovega pisateljevanja spisal *Janez Godec*.

I.

Malokateri pesnik je prejemal od domovine tako pristrčno zahvalo, kakor veliki poljski romanopisec Henrik Sienkiewicz. Dne 22. decembra min. leta so v Varšavi kar najslovesneje praznovali petindvajsetletnico Sienkiewiczovega pisateljevanja. Slavnost se je vršila tako-le: Ob 11. dopoldne je daroval škof Ruskiewicz v cerkvi Sv. Križa slovesno sv. mašo, pri kateri je bil slavljenec navzoč s celo rodino. Nato se je vršila glavna slavnost v dvorani varšavske mestne hiše. V imenu odbora za Sienkiewiczovo petindvajsetletnico je nagovoril pisatelja škof Ruskiewicz. Potem so izročili Sienkiewiczu lastninsko listino posestva „Oblęgórek“, katero je kupil in pisatelju podaril hvaležni poljski narod. Prišle so deputacije iz raznih krajev poljske domovine in so izročale slavljenemu pisatelju spomenice. Prvo deputacijo je vodil predsednik krakovske vednostne akademije, Stanislaw grof Tarnowski. Za deputacijami so pozdravljali slavljenca odposlanci levovskega in krakovskega vseučilišča, zastopniki narodnih društev iz Poznanja, Petrograda, Moskve, Prage, z Dunaja itd. Navzoči so burno pozdravljali slavljenca; z galerij so mu sipali cvetlice. Slednjič je izpregovoril Sienkiewicz sam:

„Dom in Svet“ 1901, šte. 3.

„Teško izražam z besedami, kako zelo me je ginil današnji dan in vse, kar sem danes doživel. Vsled svojih del sem prišel mnogo v dotiko z našo preteklostjo in globoko ginjen se spominjam, da so nekdanj pri nas tako plačevali hrabre viteze, ki so si priborili slavo na bojnem polju. Danes je naša naloga drugačna: Neprestanega, dolgega, vztrajnega dela zahteva domovina od svojih zvestih sinov. In ravno to moje delo mi plačuje domovina na najlepši, najplemenitejši, našim starim izročilom najprimernejši način s tem, da mi poklanja kos zemlje. Za vsako delo je treba truda, in tako sem moral tudi jaz večkrat v potu svojega obraza izvrševati svoje delo. Toda priznati moram, da je Bog poplačal moje delo. Pridobil sem si ljubezen rojakov in spoštovanje tujcev, priboril sem si celo relativno blagostanje. Nečesa mi je še manjkalo: kosa zemlje nisem imel, te zemlje, ki nas vse redi in ki je vedno neomajljiva podlaga vsake družbe, in za katero se bodo borili vsi prihodnji rodovi. Pri delu, v času utrujenosti, sem dvomil večkrat, ali je moje delo koristno, ali je duševna hrana, katero nudim, zdrava in krepilna.“ Obrnjen k škofu Ruskiewiczu je pisatelj nadaljeval: „In sedaj me je pomiril Vaš dar. Cerkev mi govori po Tvojih ustih, častitljivi služabnik božji: ‚Dober in pravičen je bil tvoj boj.‘ Narod mi govori po Tebi: ‚Prav si